

T.B.M.M.

DDC:
YER: 71-3770
YIL:
CLT:
KSM:
KOP:
DEM: 71-6806

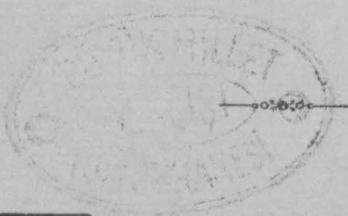
KÜTÜPHANESİ

۷۷۷۵

آق چوره اوغلی یوسف

تورك، جرمن واسلاولرك مناسبات تاريخيھلری

مكتبة المجلدات
مكتبة المجلدات

B. M. M.	
Kütüphanesi	
Es. No. :	2215
Formiz :	H-H-259

استانبول

« قدر » مطبعه سی

۱۳۳۰

2.5
100

تورك، جرمن و اسلاولرك مناسبات تاريخيەلرى

افنديلر ،

عزيز استادىمىز احمد حكمت بكك «آلتون اوردو» سنى ھېكز
اوقومشسكز ، بلكە يعضلىرىكز از بىرلشسكز در . بونىكلە برابر
بن سوزلر يە فاتحە اولمق اوزرە ، اوندن برقاق سطر اوقومقلە
باشلاياچمى :

« آتلىر كيشنەر ، قاغىلىر غىجىردار ، اوقلر ، قارغىلىر شاقىردار ،
يىكىتلىر ، دلى قانلىلر باغىرەر ، اوكوزلر بوكورور ، كوپكلر حاولار...
قارياغار ، روزكار صاوورور ، تېپى اطرافى صارمش ، كوز كوزى
كورمىز... قوشان ، دوشن ، آغلاشان ، كولوشن ، قادين ارىكك ،
كنج ، اختيار برى برىنە كىرمىش : تلاش ، چىغلق ىرى كوكى چىنلاپور .
اوردو ، اوردو ، جهان ، جهان انسان كومهلرى يكدىكرىنى
ايتوب قاقپور ، برى برىنە كيروب چىقيوردى . كوك قبهسى يارادىلەلى
بويلە بر قارغاشالق ، بويلە بر محشر كورولەمشدى .

كل ! كيت ! طور ! طوت ! آص ! كس ! ياق ! يىق ! سور !
كېيى بر محالى سرت ، قورقونج ، قىطى امرلر هواده كورلەپور ...
ھرقافلەنك اوكتندە ايرى اينكار ، اوكوزلر ، يوكلو قىصر اقلر ،
طابلىر ، سويلى قوزولر ، كوپكلر... اونلرك آرقەسندە قىزلر ، چوجوقلر ،
دھا صوكرە يانلرنندە يابلىرى ، بللرنندە اوقلرى ، اللرنندە قامچىلىرى

قصا بویلو خبرچین، چوئک آتارینه بینمش بیکیترلر ترکه لرینه قادینلرخی،
کوکلداسلارخی آملشلر سه کیرتوب، حایقیریورلردی ... بو هنکا، نهک
قارشیسینده اوچاسنی شاشیران قارلری هرچ وصرج ایدیورلر .
اوزاقلرده باغیران، قاجیشان ایری قوشلری، بیاض آیولری، آج
قوردلری اورکو تو یورلردی...

بعضاً، باشنده سامور قالپاغی، صیرتنده قورد پوستندن قوجوغی
آلنده پارلایان آلتون قارغیسی اولدینی حالده ایری . کوربوز برآته
بینمش، ایری کوربوز پالاییقلی بر سوارینک بردن بره کورونوشی
بوتون بو قاریشیقلیقلری، بو قارغاشاقلری، بو چیقلیقلری، بو حاریتلیقلری
بردن صوصیدرردی : انسانلر صوصار، آتار صوصار، روزکارلر
صوصار، دنیا صوصاردی !... واونک بر «تک طور !...» دییه
کورله مه سی بوتون بو آقان، کوپورن جانلی دگیزی دیم دیک طور دوروردی :
انسانلر طورور، دنیا طوروردی !... او زمان تکمیل دوداقلرده
قوونج و مقدس ایکی کله تیره ردی :
آی خان !...

*
* *

بو برطوفان، بر قیامت، بر محشر ایدی. تائیت چوالرندن، قارا
خطای وادیلرندن، قارا قوروم بوز قیرلرندن، قیپچاق دشتلرندن
آقین آقین طویلانان بو آدم طوفانی طالعالانه، طالعالانه ایلریله یوردی.
راست کلدیکی انکلری قیروب ازیوردی .

کونلر، کیجه لر، هفته لر، ایلر کچدی. نوح طوفانی کی دنیانک
دوراتی، تاریخی دکشدره جک اولان بو ایکنجی طوفان بر «تورک
طوفان» ایدی بو طوفانک هر طاملاسنده بشریتک نسل آتسی ایچون
بر بابا هویتی صاقلی ایدی . . بو طوفان آوروپانک او زمان ایچون
بیرامش، کیرلش چهره سنی بیقایه جق، بو طوفان روحلره نشئه،
کوکلره محبت، عضلانه قوت ویره جک، چلیمسز قادینلردن کوربوز
چوجوقلر پیدا ایده جک ایدی. بو آلتون اوردوده میلیونلرجه ایکنجی

حضرت آدم، میلیونرجه ایکنجی ابوالبشر جوهری واردی .
 بو تورک طوفانی، بو فیض طوفانی، بشریتک تکملی ایچون رحالت
 طبیعه، بر رحمت ابدی. بر سوق فطری، بر عزم قوی ایله کیتدکجه
 کوپورویور، کیتدکجه یاییلیور، کیتدکجه یویویوردی. اوکنه کان اوزمانلرک
 قوجا قوجا آغاچلری، چایرلرک مینی مینی چنلری کی آتلیک یاقاری
 آلتنده ازیلیور، آرقاده بر یشیل اوت بیلک کورونمز اولویوردی...
 دکیزلره بکزه یین یویوک نهرلر، بونلرک اوکنده برر ییلان واری قییه ریلهرق
 یانانلرندن چیقور و تبدیل استقامت ایدیور، چاغلایانلرنده بر طاملا
 نم بیلک ایشیلده امار بر حاله کلییوردی... طاغیر بو طوفانه کچدیورمک
 ایچون یا آشیننه آشیننه یاریلیور، یا ازیله ازیله کومولویوردی... بو
 بوصورتله بیتمز نوکنمز اوردوخلقی قارا، قیزیل، آق باطاق قوملردن
 کچدیور؛ طاغ، یار، دره، تپه، اورمانلردن آشدیلر؛ چامورلره بولاندیلر،
 چیقارلره یوارلاندیلر... یولده بابالر، بوغالر تولدی؛ چوجوقلر؛ طانالر
 طوغدی؛ آنالر قیصر اقلر دوشدی؛ قیزلر طایلر بویودی... دوشن
 دوشدی؛ تولن تولدی؛ دکیزدن بر داملا اکسیلمش کیمی طوفان
 یینه قاپاردی؛ یینه ایله ربله دی...»

بو، افسدیلر، تورک ایللرینسک شرقدن غربه طوغری
 کوچهلرینسک، غربی استیلالرینسک منقبه وی: فقط وضوحی،
 عددلی، مقدارلی، تاریخی حکایه لردن دهاجانلی و روحی اعتباریله
 ده طوغریدر. بو برکتلی تورک سیلی، بوتورک دریاسنک فیضانی
 اولوملردن حیاتلار یاراتهرق، سیلابلردن مدینتیلر چیقاراراق
 اوکنه راست کان اسلاولری، جرمنلری، فرانقلری، لاتینلری
 قاپلادی؛ محیط اطلاسییه قدر بوتون اوروپایه یاییلدی. شالک
 سیسلری آره سننده بللی بلیرسز طوران اسقاندیناویا یازیم

آطه لرینک قارانلق شاتولرندن کوز قاشدیریمی جنوب کونشی
 آلتند پازل پازل یانان ایتالیا نك بیاض سرایلرینه قدر هر یره
 طاغیلدی. آبی آغانك، شمشك قارغیلی سواریلری ، قاتالونیا
 صحرا سنده، كوك كورمه سنی آندیران قورقونچ هجوملرینی یاپاركن
 اوگنه چقان روما قوماندانی ، اسکیدن كلوب امپراطورلق
 خدمته كیرمش برهون ، برتورك ، یالكز لاتینجه اسمی
 بیلدبكمز آلمانیسم ایدی . میلادك بشنچی عصری اورطه -
 لرنده كچن بو وقایع ،دها اسكى تورك مظفرياتيله قاریشوب اوروپا
 آریلرینك قهرمانلق داستانلرینه موضوع وزمین تشکیل ایتدی ،
 جرمنلرک Niebelungen لرنده ، بزم آتلی آغامز ، معبودلر
 زمره سنه ادخال ایدلدى .

بو ایلک تورك اردولری اوروپانك وادیلرینه طاغیلدی
 زمان قسم کایلری ، آسیانك یشیل اوتلاقلرینی آندیران مجارستان
 اووه سته طوپلانوب ، اوراسنی کندیلرینه یورد اتخاذا ایتشلردی .
 هونلرک خاقانی بویوك آتلی یاخود اتیل ، اتسل خاندده هون -
 اوغوراووه سنك طونای اتیلینك دینه دفن اولونمشدر .

تورك عرقه اولو تگرینك ویردیكى برکت اکیلمیور ،
 آلتای طاغلرینك چتین وصاغلام یمچلرندن قاینایان اوغوز
 اوغوللری متصل غربه طوغری یورویش ایدیورلردی . آتلی
 خانك ودها اسکیلرک آردی صره ، یكى یكى ایللر ، یكى یكى
 دولتلر آسیادن بوکون اوروپا دینیلن كوچوك یاریم آطیه کچورلردی .

اوکلیزینہ چیقان بر حائل ، قوزغون دگزی خندقیلہ اونک
 آرقہ سنده کوکہ قدر یوکسہ لن قاف طاغی سدی بو آقینتیلری
 ایککی یه آریوردی. صاغ قول، حزرک، قافقاسک شمالدن کچوب
 شرقی اوروپا اووه سنی قاپلایور - صول قول خراساندن ،
 کچهرک، آذربایجانہ، قافقاسک جنوب اتکی اووه لرینہ ، ایران
 یایلالرینہ، الجزیرہ وشام دیارلرینہ، نہایت ممالک رومہ یاییلیوردی.
 شمال قولنک پیشدارلری، شرقی اوروپا اورمانلرینک آغاج
 کوتوکلرندن معمول قلبہ لرندہ یاشار، یایان کرہر، اوزون بویلو،
 آق بگری، صاری صاچلی، اسقلاوونلرہ - اسلاولرہ راست
 کلدیلر. و او زماندن اعتباراً آتلی و کوچبہ تورکلرلہ یایا
 و او طراق اسلاولر آرزہ سنده تاریخی نزاع یاشلامش ایدی.

بو صرہ دہ، یعنی بیک ییل قدر اول اسلاولری شرقدن
 تورک فاتحلرینک آتیک آتلی چیکنرکن غربدن ده جرمن
 شوالیہ لرینک دمیراللری صیقیوردی. بو کوندن بیک ییل اول،
 اسلاولرک صوکرہ دن کندیلرینہ ویرہ بیلہ جک بویوک ضررلرینی
 ا کلامشجہ سنہ، تورکلرلہ جرمنلر برلشہرک اسلاولرک انکشافہ
 مساعده ایتک ایستہ میورلردی. حتی بویک قدیم تورک - جرمن
 اتحاد منافعی اقتضاسی اولارق درکہ جرمنلر آریارقرل قومانداسی
 آتندہ کی قول اردولرینک، آتلی خان ہون - اوغورلریلہ
 برلشمک اوزرہ ماجار اووه سنہ کچمسنی تمی ایتمشلردی. کو-
 روپورسکز کہ افندیار، بیک ییل اول، تاریخ وجغرافیائک،

تعبیر دیگرله طبیعت وقایع و اشیانک الجاسیله، اسلاولره قارشی بر آلمان - مجاز - تورک اتفاقی تأسس ایتشدرد. بو اتفاق بک مشمر اولدی: بر روس محررینک دیدیکی کبی، اشبو تورک - جرمن اتفاقی، قارپات جوارلرنده کی اسلاو استقلال واستقبالنه بویوک بر مانع تشکیل ایلدی؛ بر زمانلر تا شمال دگرینه و بحر سفیده قدر یاییلان اسلاولر، بو وقعه عظیمه دن صوکره بردها بویکونه قدر، یعنی تام بیگ ییل اتحادایده مدیلر، برلشه مدیار. تورکلرک غربی استیلالرنده، اک مهم دوره جنکیز خان و اوغللرینک عصریدر. هولاکو خان جنوب قولیلله بغداده ایلرولرکن، انور خان شمال قولیلله یوروپوب شمال اسلاولرینک جمله سنی تحت اطاعتنه آلمشدی. باتو و چوچوقلرینک تأسیس ایتدکاری آلتونه اوردو خانلغی، ۱۲ نجی و ۱۳ نجی عصر میلادیده بوتون روسیه نك حاکمیدر. لکن بو خانلغک روسار اوزرنده کی حکمی، امور دینه نك پاپاسلره؛ اداره داخلیه نك یرلی بکلره، کنازلره براقلمسندن دولای سطحی ایدی. یرلی اهلینک دینه تشکیلات سیاسیه واجتماعیه سنه خانلر ایلششمه دیلر. آلتون اوردو خانلرینک علوجناب ومساعده کارلغی، شمال اسلاولرینک محافظه وجودلرینه، حتی تکامل تدریجیلرینه خدمت ایتدی: اونلری غربی قاتولیک مدنیتنک تاثیراتندن صیانتله خصوصیت دینه وملیه لرینک غائب اولمامه سنی تأمین ایتدی.

تورکلرک شمال اووه سنی استیلاسی، او اووه لرده آقان

بويوك نهرلك طاشماسنه بكنز يوردى : بونهرلر هرايلىك بهار
 ياتاقلرندن چيقه رق اوواي باصارلر . بر ايكي هفته كچر كچمز
 ذاتاً آز درين اولان بو صو چكلمه يه باشلار ، اوتده بريده
 آطه جقار باش كوستير ، صوبوزى پارچالانير ، صوكره بو
 آطه جقار بربرينه بتيشيرلر ، نهايت صو بوسبوتون چكيلوب ،
 قره اسكى حاليله تكرر ميدانه چيقار . بويوك آلتون اوردو
 خانلى ده پك چاپوق پارچالاندى . قاسم ، قزان ، آسترخان ،
 قريم كوچوك خانقلرينه بولوندى . بونلرك ارالرنده مستقل
 روس بلكلكلىرى كنديلرينى كوسترديلر . صوكره بو بلكلكلر
 بويويه رك ، يينلرنده اتقاقلر عقدايده رك خانقلرى صيقشديرديلر ،
 نهايت برلشوب ، آلتون اردو بقاياسنى تماماً ريوزندن قالديرديلر .
 جنوبه يوروين تورك قولى ، ممالك رومه كيردكن برخيلي
 مدت صوكره قايا خانلىلرك ، عثمانلىلرك همتياله دكزلرى آشارق ،
 روملرك اوستندن كچرك ، بالقان ياريم آطه لرنده ينه اسلاولره ،
 جنوب اسلاولرينه چاتدى . بونلرده شمالده كى عرقداشلىرى كچي
 اورمانلرده ، طاغلرده ياشار ، پياده وا كينچى آدملردى . عثمانلى
 توركلرينك جنوب اسلاولرى ايله بو تصادمى ، شمالده كى قر-
 داشلرندن ايكي عصر قدر صوكره ، يعنى ۱۴نجى عصرده در .
 جنوب اسلاولرى ده توركلر وجرمنلر آره سنده بولنيورلردى .
 بالقانلرله آدر ياتيك حوضه سى آره سنده بولونان اسلاولرك شمالده
 هون-اوغور ، هونفورلرله جرمنلر ساكندى . جرمن وماجارلر

بونلرك بر قسمنى تحت اداره لرینه آلوب جرمئلشدیرمش ،
ماچارلاشدیرمش ، فقط طونه منصب لرینه طوغرى يرلشن دىكر
برتورك قبیله سى ، بولغارلر ، اسلاولره حاكم اولدقلى حالده
اسلاو لسانى ، دینى ، عادتى آلوب اسلاولا شمشلردى .

عثمانلى توركارينك ده اقوام محكومەنى اداره لرى ، شمالده كى
قارده شلرينك عىنى ، يعنى عمومى تورك توره سى اوزه ره ايدى .
اونلرده يرللك امور دينه ، تشكيلات سياسيه واجتماعيه لرینه
چوقلق قاريشمازلر ، ويركى آملقه اكتفا ايدرلردى . بو جهتله
جنوب اسلاولرينك ده تورك حاكميتى آلتندن صيربلوب چيقمه لرى
قولای اولاجقدى . جنوب اسلاولرينك تورك اداره سى آلتنه
كيرمه لرى خصـوصيت وشخصيت مليه لرینك مصون قالماسنه
خدمت ایده جكدى . توركك دينى وملى مساعده كارانى ،
اسلاولرى توركشديرمدكن ماعدا روملاشمقندن ولاتينلاشمكدن
ده قورتاريوردى .

افنديلر ، قوزغون دكزى وقاف طاغلرى اوكنده بربرندن
آيريلان تورك اوردولرى اوزون مدت بربرلرندن خبرسز ،
بربرلريله رابطه سز قالدقلى كې جنوب قولى ، يعنى عثمانلى
توركلىرى ، كنديلرندن بش آلتى يوز سنه اول كلوب و سـطى
طونه حوضه سنه اوردو قوران هون - اوغور قارده شلرينده
طايمادى . حتى ، احتمال جنوب اسلاولرينك القاءاتى نتيجه سى
اوله رق ، اونلره حربه طوتوشوب ، اونلرك احياى استقلال لرینه

بيله چالیشدی . وصوره ده جرمئارله بیتمز توکنمز غوغالره
 کیریشدی . بونلر نه عظیم وشایان تأسف خطای تاریخیلردی !
 ایکنجی سلطان محمد استانبولی فتح ایله قره دکزک قیوسی
 الینه آلدقدن یعنی میلادی ۱۵نجی عصرک اورطه لرندن صوره-
 درکه قریم خانلی سواریمی واسطه سیله تورک اوردولرینک
 شمال وجنوب قوللری آره سنده تأیس ارتباط قابل اولایلمشدر .
 لکن آرتق کچه قالمشدی : شمال اوردوسی ، قوماندانلرینک اهلیتسر-
 لکلر یله یکیلمش ، پارچالانمش منهز مار جعت ایتمکده ، موسقو فلر ایشه ،
 حتی خانلر آره سندن کندیلرینه متفقلر بوله رق ، مظفرانه اونلری
 تعقیب ایله مکده ایدیلر . بونکله برابر ، هنوز دور شکوه
 و اقبالنده بولونان عثمانلرک شمالده کی عرقداش و دینداش لرینه
 (چونکه تورک اولدقلری کی مسلمان ده ایدیلر) معاونت ایتمه لری
 غیر قابل دکلدی . موسقوا بویوک کنازی اوچنجی ایوان آلتون
 اوردویه قطی برغله چالارق ، شمیدی قوجه روسیه ایمپرا-
 طورلغنک حال صباقتی دیمک اولان موسقوا بویوک کنازلکنی
 آلتون اردو خرچکدارلغندن قورتاردیغی ، متفرق روسیه یی
 طوپلایوب ، بعض خانلری کندی طرفه جلبه چالیشدیغی
 زمان ، دولت عثمانیه استانبولی فتح ایله شرقی رومانک حیاته
 خاتمه چکه جک قدر قوتلی ایدی : اوت ، موسقوا بویوک کنازلکنک
 آلتون اوردو پادشاهی احمد خان تابیتندن قورتولماسی (۱۴۸۰)،
 دولت عثمانیه پادشاهی محمد خانک استانبوله کیرمه سندن یالکیز

۲۷ سنه صوکره در . . .

چوق تأسف اولتور که عثمانلی خانلری شمال اوردوسنك اسلاولر طرفندن یکیلوب محوایدیله سندن، بالاخره کندیلرینک ده يك متضرر اوله جقلرینی دوشونه میور ، کوره میورلردی .
ارتباط مفرزه لکنی در عهده ایدن قریم سواری قول اوردوسی ایسه، استقلال و آزادی موقتلرینی محافظه ایچون شمالده کی خانقلری فردان چکنیمیه جک درجه ده کونه بین و خودپرست طاورانیورلردی .

افندیلر ، ۱۵نجی عصر میلادی ، عمومی تورکلک نقطه نظرندن احتمال که اکچوق خطا ایدیلن بردوردردر . وبو خطا لک مسؤولیتک مهم بر قسمی مرکزی بروضعیتده بولونان قریم خانلقنه دوشهر: اوچنجی ایوان قریم خانلرینک اک ذی قدرت و پراحتشامی اولان منکلی کرایه کوونه رکدن آلتون اوردویه هجوم ایشدردر . عثمانلیلره شمال تورکلرینک وضعیت حقیقه لرینی ، روسیه نك آمال و اقتدارینی تماماً آکلا تمامق مسؤولیتی ده قریم خانلرینک عهده سنده در . صوکره ، اسلاو و جرمن عالملرینک تاریخی مصادمه سنده ، اون بشنجی عصرک ابتدالرنده وقوعه کلش (۱۴۱۰) غررنوالر ملحمه کبراسنده ، عموم تورکلکک منافع تاریخیه سنه مغایر اوله رق اسلاولره یار دیم ایدن ده قریم سواریسی اولمشدردر . عثمانلیلر ۱۴نجی عصر دن اعتباراً بالقانلرده جرمنلره چارپشیورلردی ، فقط بو محاربات کندی حسابلرینه و دین

اسلام نامنه ایدی. بالقان اسلاولری تورک تحت اداره سنه گچیور
وقسماً مسلمان اولیورلردی. حالبو که قریم اوغلانلری غرونوالده
صرف اظهار بسالت ایچون حرب ایتمش اولسه لر کر کدر. واقعا
قریملیلر، قزانک روسلر طرفندن ضبیطی زماننده (۱۵۵۲) بک چوق
فدا کارلق کوستره رک، شمالده تورک کلک استقلانک اڤسوک واک
غیور محافظ و مدافعی اولمشلر سده، اولکی خطالره بوزولان وضعیتی
بوصوک فدا کارلق دوزده مه مشدر. فی الواقع شمال تورک قولنی
أزن روسلر، جنوبه کوز آتمقده کچیکمزلر: اوچنجی ایوان
صوک بیزانس ایمپراطوری قسطنطین پاله اولوغک یکنی صوفیانی
تزوج ایدره رک شرقی روما قیصرلری تحتنه بر نوع حق وراثت
قزاق ایسته دیکی کبی، پاله اولوغلرک ایکی باشلی قارتاللرینی
آرما اتخاذ ایدره رک اوحقه بر شکل ظاهری ده ویرمش اولدی.
حفیدی دردنجی ایوان ایسه دهها زیاده ایلری کیدوب، کندینه
چار، یعنی تسه زار - قیصر عنوانی طاقدیردی. وبونک
زماننده آلتون اوردو بقایاسندن آسترخان وقزان خانلقلری ده
ضبط اولنه رق، شمال قولندن قره دگرک شمال ساحلنده عثمانلی به
تابع یعنی نیم مستقل قریم خانلغندن غیری برشی قلمادی.
بوندن سوکره روسلر شعورلی بر صورتده جنوبه توجه ایتک
ایچون حاضر لانیورلردی. جنوبده مسلمان و تورکاری مغلوب
ایدره رک، محکوم دینداش و عرقداشلرینی قورتارمق و بوتون
اورتودوکس عالمنک حاکم یکانه سی اولق، شرقی رومانی، روس

الیله احیا ایله مک املنی بسله مه یه باشلا دیلر . بو آمالی صراحتله
 کوسترن بشیوز ییلاق و نائق موجوددر: مثلا مترو پولید زوسپا ،
 اوچنجی ایواندن بحث ایدرکن: « نصرانیتک خادمی ، بوتون
 روسیه لیلرک صاحب و حاکمی ، یکی شهر قسطنطنیه اولان
 موسقوانک یکی قیصر قسطنطنی بویوک کناز ایوان واسیلی یی
 جناب حق تقدیس ایتدی ، دیور . بونک اوغنه یازیلان بر مکتوبده :
 « ایکی روما سقوت ایتدیله ، اوچنجیسی موسقوا طور یور . »
 دنیله رک موسقوا اوچنجی روما تلقی اولنیور و روسیه حکمدارلری
 قیصر لرک وارثی عد ایدیلوردی .

بو تصوراتک قوه دن فعله اخراجنه جدیتله چالیشان برنجی
 یتر و اوانک معقبی ایکنجی قاترینه اولدی که بونلره موفقیتلرندن
 طولانی روس تاریخچی بویوک عنواتی ویرمکده در . قاترینه جنوب
 تورکارینک پیشداری مقامنده اولان قریم خانلغی ، قسم کلیدن
 آیرارق نحو ایتدی . اوزمانه قدر برترک کولی حالتده بولونان
 قره دکزک شمال ساحلی آینه کچیردی . بوتون آوروپا یاریم
 آطه سی دولاشدیره رق آطه لر دکزینه کتیردیکی گمیلرله ، جنوب
 تورکارینک صول جناحی ده اوردی . دینی و ملی وحدتدن
 بالاستفاده خرسستیان تبعه عثمانیه یی آياقلاندیره رق ، تورکاری
 ال برلکیله آوروپادن قوغمه یی و اوانک یرینه قصداً قسطنطنین
 نامنی ویردیکی حفیدینک تحت سلطنتده اولمق اوزره شرقی روما
 ایمپراطورلغی احیایی اییدن اییله قوردی . بو قورونتویه تاریخ

برآز متبسمانه «غرمق قاترینه نك بویوك غرمق پروژه سی» نامی
ویرمشد. قاترینه یگی فتیح اولونان قریمی سیره کلیرکن
بیلیرسکز که طاق ظفرلره بیرانس بولی یازیلشدی .

افندیلر، بوراده شایان دقت برشی وارددر که بیک ییل اول
اسلاو عالمه قارشى تورك وجرمنلرک منافع مشترک سی ثابت
اولمش اولدیغی حالد، صوك عصرلرده بو خصوص تماماً او-
نودولمش کیدی . قاترینه نك بویوك غرمق پروژه سنه اشتراك
ایدن ، توركیه نك یرینه قائم اوله جق غرمق ایمپراطورلغنه
تعویضات اولمق اوزره بالقان یاریم آطه سنك شمال غربیسنه
صاحب اولمق ایستین وحتی قاترینه ایله برابر کوزل طاوریده
کلن بر جرمن ، مقدس روما جرمن ایمپراطورلغنك رئیس
ایکنجی یوسف واردی . بونکله توركلرک غرونوالده، مجارستان
اووولرند، ویانه اوکلرند یاپدیغی خطای تاریخی قسماً او-
ده نمش اولیوردی . فقط تاریخی وجغرافی منافع مشترکه من
نامنه شایان تأردر که، اسلاو، جرمن و توركلرک وضعیت حقیقه لری
قاترینه محاربه لرندن صوکرده چار چابوق توضیح ایتمدی .

قاترینه نك حفیدی برنجی نیقولا زماننده یعنی ۱۹ نجی
عصرک ابتدالرنده شمال اسلاولری، هر طرفدن رجعت ایتمکده
اولان توركلره اوچ قولدن وپک شدتلی هجوم ایدرلر: برنجی
قول قره دکرک غربندن طولاشه رق، بالقانلردن کچه رک استانبوله
ایلرولر ؛ ایکنجی قول بحر حزرله بحر سیاه آراسندن، قافقاس

طاغلرندن آشه رق، تبریز وارضومه طوغری، تورکری ایکی یه بولمک اوزره مرکری بر تعرض اجرا ایدر؛ نهایت او چنجی قول، آسیای وسطایه ایلر ولیه رک تورک رک صاغ جناح لرینی چویرر و خط رجعت لرینی کسمه یه چالیشیر. نیتولانک اوغلی آلکساندر، تورک عالمنه ایدیلن بو هجوم عمومی یه جنوب اسلاولرینی اشتراک ایتدیریر: باباسی گوننده، سیواستوپول مغلو- بیتله منقطع اولان غرب قولنک حرکتی، قره طاغیلرک، صربلیرک، حتی او زمانلر تورکلکلرینی بوسه بتون اونوتمش اولان بولغارلرک یاردمیله دوام ایتدیره رک، مظفرانه استانبول قابولرینه طایانیر. مرکز قولی ماورای قافقاس تورکلرینی تماماً روسیه بیوندیرینی آلتنه آلور؛ صوکره عثمانلی تورکلرینی ده پوسکورتیه رک غالب اسلاولغه فرات و دجله یوللرینی آچار. شرق قولی ایسه قرغیز - قازاق قیرلرینی، تورکان چوللرینی آشه رق؛ مرو، سمرقند، خوقندکی، اک مهم تورک مرکز لرینی ضبط ایده رک؛ خیوه و بخارا خانقلرینی ربقه رقیته کچیریر. و بویله جه مظفر اسلاولق، تورکلکک بشیکی اولان آلتون طاغ و تکرگی طاغلرینه قدر ایلرویش اولور. ایکنجی آلکساندر زماننده تورک عالمی صاغدن وصولدن بویوک بر دمیر قیصقاجک ایکی انصافسز قولی ایچنه آلتیش اولدینی کبی، بو عالمک تا قلبه یعنی قافقاس و آذربایجان طوغروده بر دمیر خنجر صوقولمشدر.

تورکلر علیه بوتون بومدهش حرکت سوق الجیشیه

و سیاسیه اجرا ایدیلیرکن جرمنلر باشده او قدر متأثر اولماش
 کبی ایدیلر. ماجارلر، کرک - و استوپول محاربه سی ائساننده، کرک
 ۱۸۷۷ سفرنده تورکلرک هزیمت قطیعه سنک نه کبی نتایج تولید
 ایده جکنی کورمشلر و آوستریا جرمنلرینی ده کندیلرینه مظاهر
 بوله رق سواستوپول حربنده روسلرک قبول صلحنی تعجیل
 ایتشلردی. آوستریا - مجارستانک ماجار حربیه ناظری آندراشی
 ایوگرووف ک ۱۸۷۷ سفرینک باشلانمہ سندن اول، دوامنجه
 وختامنه طوغری کوستردیکی تورک محبلکنی، تورک منافی
 مدافعلکنی هیمز مندارانه خاطرلارز. ایاسته فانوس معاهده -
 نامه سنک پیرتیلوب، برلین معاهده سنک عقدنده موسوی
 دوستمنز لورد بیقونسفیلد قدر ماجار قارده شمنز قونت آندراشی
 نک ده خدمتی سبقت ایتشدر. ۱۸۷۷ حربی متعاقب، یکی آلمانیا
 ایمپراطورلنی جرمنلرینک ده، تورکلرک حیاته، سلطنت عثمانیه نک
 وجودینه دهها چوق اهمیت ویردکلری کورولمیه باشلیور.
 برلین معاهده سی رئیس فورست بیسمارق، روسلردن زیاده
 تورکلره تمایلدر. بوتایل کیتدکجه قوتله نه جک و بیسمارقک
 خلفلری زماننده، و علی الخصوص ۱۹ نجی عصرک صوک سنه -
 لرنده، بر آلمانیا - تورکیا اتفاقدن جدی بر صورتده بحث
 اولنه جق قدر کسب اهمیت ایده جکدر. بیک سنه اولکی
 غنغیه و خطوط اساسیه کوزه دیلک اوزره بلکه بیک سنه دنبری
 تورکلر و جرمنلر آره سنده اصلا منقطع اولمایان اشتراک منافعہ
 موافق بوتجلی نک عجبا اسبابی نه ایدی؟

بو سؤالک جوابی ویره بیلیمک ایچون، اقدیلر، پک عجله
 بيله اولسه، اسلامک عالم نصرانیت ایله مصادماتندن یعنی
 اسلامیت نصرانیت عالمترینک مناسباتندن، تورکلرک عالم اسلام-
 مده کی وضعیتلرندن ویکي آلمانیا ایمپراطورلغنک عالم نصرانیتده
 طوتدینی موقعدن و بو کنج ایمپراطورلغک صوک سنه لرده کی
 انکشاف اقتصادیسندن بحث ایتک اقتضا ایدر .

*

* *

اقدیلر، شمدی تورک، اسلام، جرمن مناسبتلرنده
 کوستریمک ایسته دیگمز عصر لرحه اوزایان تاریخک آنا خطلرینی،
 اسلامیت و نصرانیت مناسباتده آرایه جق اولورسه ق، یعنی
 وقایعک تفرعانه قایلماق سزین هیئت عمومی سنی احاطه لی بر نظر له
 قاورامیه چالیشیرسه ق، تازمان پیغمبریدن بو کونه قدر عمومیت
 اعتباریله اسلام و نصرانیت عالمترینک انقطاع سز، فاصله سز
 مصارع سنه تصادف ایدرز. لیکن بعضاً ایکی طرف محاربلرندن
 برینک ویا برقاچینک اردوگاه دیکشیدر دکری واقعدر. بو ایکی
 دنیا، اک ابتدا سوریه ده بر برینه چارپمشدی . یکی دینک
 ویردیکی فرط هیجان ایله، اوکلرینه چیقان بوتون مانعه لری
 ده ویره جک قدر ذی قدرت اولان عرب سواریلری، قومی
 چوللرندن قورقج بر قبله روز کاری کی چیقارقه، شرقی
 روماخرستیان قیصرینک سوریه نی مدافعه یه قوشان لهژیونلرینی
 بربری آردیجه یکدیلر، قوغدیلر، وپک آز بر مدت ظرفده
 سوریه و مصری آلوب، طوروسه طیرمانه رق، بر طرفدن

کردستان و آناتولی یا لالیلرینه یا یلمایه؛ دیگر طرفدن لیبی چولنک
واحه لرینه، بحررومینک جنوب یا لیلرینه صاحب اولمه یه باشلادیلر.
بویله جه موحدین خرسیتیانلق عالمنه ایکی قولدن ایلرولیمور
دیمکدی: جنوب قولی مصردن، بلاد بربریه دن، مغربدن
یورویه رک جبل الطارق کچوب، قاتولیک آوروپایی اسپانیا
وفرانسه ده یگمش و آوروپانک غرب جنوبیسنده اییدن ائییه
یرلشمشدی؛ شمال قولی ایسه سوریه و آناتولیدن ایلرولیه رک
بوغازلری کچوب، اورتودوقس آوروپانک مرکزی اولان
قسطنطنیه یی ضبط ایتمش و بر آزدیکله ندکن صوکره، طونه
بجراسی بویجه حرکت مظفرانه سنه دوام ایده رک خرسیتیانلغک
ینه قاتولیک قسمنه مرور ایله غربی روما قیصرلکنک وارنی
ایمپراطورلغک پایتختلرندن بریسنی تهدید ایتمشدی. اکر بوایکی
قول مشی غالبانه لرنده دوامه موفق اولسه لر، اورطه آروپاده
بربرینه ملاقی اوله جقلر و بیکه رومانی ده ضبط ایله خرسیتیان
عالمی تماماً یگمش بولنه جقلردی. لیکن مشیت ازلیه حیات بشریه
جریاتی باشقه دورلو تقدیر ایتمش اوله جق که، ایکی اسلام قولی
پواتیه (۷۳۲) و وایانه (۱۶۸۳) ده یکیله رک رجعتیه مجبور اولمشلردی.
عالم نصرانیت رجعت ایدن مسلمانلرک آرقه لرینی براقیه رق،
او زماندن بری متصل تعقیب ایتمکده در. بو رجعت و تعقیبی
یاقین زمانلره قدر کوردک. معرب مسلمانلرینک فرانسزلر
واسپانیوللر طرفندن مغلوب و محکوم ایدیله سی غرب قولنک،
عثمانیلرک باقانلردن اخراجنه چالیشلمه سی شرق قولنک صوکه
دمدار محاربه لیدر.

لكن اقدیلر، بوعظیم ، تاریخی محارباتده، هر صفحه سی،
 هر محاربه سی بعضاً عصرلر سورن بویك سنه محاربه سنره ،
 عالم نصرانیك آنا اسلام مملکتلرینه تعرضی آنجق صوڪ
 عصرلرده اولیور؛ ۱۱ نجی عصر میلادین ۱۳ نجی عصر میلاد-
 دی یه قدر خرستیان آوروپا ، اسلام فتوحاتنه قارشى قوتلی
 مقابل تعرضلر اجرا ایله مشدرکه تاریخده اهل صلیب محاربه لری
 دیه مشهوردر. محاربات صلیبیه دخی، ایلك استیلای اسلام کبی
 اك زیاده سوریه وفلسطینده وقوعه کلدی. ایلك مجاهدین اسلام
 همان منحصرآ عربلردی . فقط صلیبیونه قارشى ، اسلامی ،
 عالم اسلامی مدافعه ایدنلر ایچنده هر جنسدن مسلمانلر، عربلر،
 فرسلر، کوردلر، تورکلر ، چرکسلر .. الخ واردی . وهیچ
 شبهه یوق که اهل اسلام اردوسنك بیوڪ بر قسمنی ، بلکه ده
 قسم کلیسنی وبالحاصله قوماندانلرینك اکثریتنی تورکلر تشکیل
 ایدیوردی .

اقدیلر، تورکلر اسلامك ایلك دفعه انتشارنده اهتدایه
 باشلامشلر وپك چابوق ایران ، عراق ، عربستان وسوریه یه
 طاغیلوب همان هر طرفده ، خلیفه لرك سر اینده ، خلافت اسلامیه نك
 اوردوسنده ، خلافت اسلامیه نك ملکی مأموریتلرنده اك یو كسك
 موقعلری قز انمشلردر. خلفای عباسیه نك سکنز نیچیسندن ، یعنی هجرتك
 اوچنجی عصری ابتداسندن اعتباراً خلافت اسلامیه نك استنادگاه
 مادیسى تورك اوردوسیدر. وبودوردن اعتباراً اسلام ولایتلرینك
 حقیقی حاکملى ، تورك بکلى در . بو صیراده بوتون ممالك

اسلاميه يي برنوع تورك - اسلام فتوداليتيه سي قاپلار . وبو حالك بر
نتيجه طبعيه سي اوله رق ، توركلر خليفه نك ياني باشنه ، الكذي اقتدار
بكلرندن برر سلطان ده احداث ايدرلر . تورك ، سلجوق
طغرل بكدن يعني هجرتك بشنچي عصر اورطه لرندن اعتباراً عالم
اسلامده بر خليفه عباسي ايله بر سلطان سلجوق واردر . شرقك
بو حالي ، غربه جرمينلر رومي استيلا لرندن صوكره كي حاله
بكره ر ؛ و شرقده جرمينلر رولني توركلر ايفا ايدرلر . سلطان -
Imperator تورك اولديغندن عسكري وظيفه لرك زياده توركلر
ألنده در . اهل صليبه مقابله ايدن امرانك چونغي توركلردر .
بونلرايچنده آنا توليده اهل صليبي پك چوق زده له ين سلجوق
قلنج آرسلا ني و اهل صليب محارباتنده مسلمانلر قهرمان
صلاح الدين ايوبينك پارلاق مظفريتلرني حاضر لايان نورالدين
ابن شهيدى هپكر خاطر لارسكز . كوريلور كه غربك عالم
اسلامه ايلك شدتلي تعرضنده ، او تعرضي موفقيته پوسكورتنه ،
عربلر ك ديني و فكري مساعيسيله برابر ، توركلر ك و كوردلر ك
سياسي و عسكري غيرتي اولمشدر .

اهل صليب بوجهه هجومنده انهمزاه اوغرادقندن صوكره ،
بو بويوك صحنه حربك ، تاريخي سوق الجيشنجه ده موفقيت بخش
آرقه دن چويرمه حركته ابتدار ايله مشدر كه بو حركتك
باشي قرون اخيره ابتداسنه ، يعني حروب صليبه نك ايكي عصر
صوكلرينه تصادف ايدر . قريستوفر قولومبوس اهل صليب
ايدة آيله ، يعني عالم اسلامك منبع حياتي ، خزينه لايقناسي

اعتبار اولونان هندی ضبط ایدہ رک، اہل اسلامی ضعیفتمک
 یتیلہ درکہ، فردیناند لوقاتولیکٹ کیلرینہ بینوب اوقیانوسہ
 اچیلدی . بورادہ ینہ مقدرات تاریخہ، تصورات بشریہ نک
 عکسنہ چیقدی : متعصب کیجینک، جهت جامعہ انسانیت
 نقطہ نظرندن ہیچدہ شایان تقدیر اولمایان بو حرکتی، عالم
 مدنیته یکی برقطہ ہدیہ ایتک صورتیلہ ختامہ ایردی . لیکن
 باشدہ اسپانیا وپورتکیزک سرگذشتجو، حریص ثروت وشان،
 عینی زماندہ بو کناہلرینی عفو ایتدیرہ جک زعمیلہ متعصب
 و دیندار اولان واسقودو غامالری، آلبوکرکری آفریقانک جنوبی
 دولاشارق و آفریقانک شرقدہ کی اسلام مملکتلرینہ تعرضلر
 اجرا ایدہ رک ہندستانہ واصل اولدیلر . بونلری هولاندہ لیلر،
 فرانسلر، انکلیزلر تعقیب ایتدی . بونلرک تسلطنہ قارشى
 ہندک عالم اسلامہ رابطہ سنی محافظہ چایشان، ہندی عالم
 نصرانیته اسیر اولمقدن اسیرکہ مہیہ اوغراشان ینہ تورکلر،
 بویوک تیمورک سلالہ سندن کلہ ہندستان تورک ایمپراطورلری ایدی .
 اقدیلر، میلادک اون یدنچی عصرندہ عالم اسلامک وضعیتنی
 شویاہ تصویر ایدہ بیلیرز : متہای غربندہ اوروپای مرکزى
 و آفریقای شمالیدہ متعرض اہل صلیب ایلہ متہادی
 جنککشہ رک و ہر فرسخ مسافہ نی آیلر جہ مدافعہ ایدہ رک یواش
 یواش کیری چکیلن بر تورک ایمپراطورلنی، سلطنت علیہ
 عثمانیہ واردر، متہای شرقدہ ایسہ اہل صلیک چہرہ سہ
 حرکتلرینہ، فرانسز و انکلیزلرک متہادی افسادات و محارباتنہ

مقابله ایله اوغراشان، فقط اوده ینه یواش یواش رجعت ایدن دیگر بر تورک ایمپراطورلنی، سلطنت علیه کورکانیه وارد ر. اوروپالیر بو ایکی معظم و محتشم تورک - اسلام دولتریه چاپیشورلر، اونلری طانیورلر، اونلری تقدیر ایدیورلر و عین زمانده محومه چالیشیورلر. بویکدیکرینه موازی بروضه عتیده، جبهه لری شرق شمالی یه و جنوب غربی یه متوجه اولان تورک دولترلی، اوروپالیرک ذهنده ده موازی و مشابه عادتاً توأم بر صورتده یرایتشد ر. بریسنک پادشاهنه بویوک تورک دیکرینه بویوک مونغول دیرلر و دولترینی بویوک تورک ایمپراطورلنی، و بویوک مونغول ایمپراطورلنی دیه یاد ایدرلر. بو ایکی قره غول دولت آره سنده، اونلرک حفظ و صیانتلری سایه سنده عالم اسلامک قسم متوسطی، ماورای النهر، ایران و عربستان ده اامین، ده ا مستریخ بر حیات کچیرلر.

عالم اسلامک بو ایکی تورک قره غولندن بالنسبه آ ز طایانقلی چیقان دولت کورکانیه اولدی. باشده فرانسیزلرک، صوکرالری انکلیزلرک افسادات و تعرضاتنه علاوهً امرآ آراسنده کی نفاق و شقاق بو دولتی کمیردی، بتیردی. نهایت ۱۹ نجی عصرک اورطه لرینه طوغری (۱۸۵۸) انکلیزلر، صوک پادشاه کورکانی، شاه عالم ثانی بی حبس اولادعیالنی وقتل و محو ایدهرک، بوسلطنت تورکیه بی شهید ایتدیلر... و بوضورتله بوتون هندستان انکلیزلرک الینه کچمش اولدی. یعنی اسپانیول و پورتکیزلرک باشلادقلری عالم اسلامی آرقه دن چویرمه حرکتی موفقیتله ختامه ایردیرن

انگلیز اولمشدر. بو آئدن اعتباراً انگلیزلر، عالم اسلامک مرکزینه طوغری یورورلر؛ بلوچستانی آلیرلر؛ افغان ایله جنوبی ایرانی، عجم کورفزیله اونک ساحل شمال وغریبسی، عربستان یاریم آطه سنک جنوب قسمی اللرینه کچیردکلی کبی، عالم اسلامی ایکی یه آیرمق اوزره بحر قلزم سواحلی و بحر رومی ایله بحر قلزم آره سنده کی قتالی و نهایت عالم اسلام مرکزینک بر نوع هندی دیمک اولان مصری ده خدعه وریا ایله غصب ایدرلر. آرتق انگلیزلر عالم اسلامه جبهه دن ده تعرض ایتیه باشلامشدر دیمکدی. لکن زمانک مروری، افکار و مقاصدک خیلی تبدلنه سبب اولمشدی. انگلیزلر عالم اسلامده کی فتوحاتلرینی بوتون عالم نصرانیت نامنه یا مقسزین، فقط کندیلرینک، انگلیزک حسابنه یاپیورلردی. آرتق اسکی اهل صلیب نظریه لری، خریستیانلق وحدتی اونودلمشدی. عالم اسلامه شالیدن وجه تعرضلرینی، تورک لرله اسلامک مناسبتی سویلرکن آکلاتدیغم روسلرده، هر نه قدر حرب ائناسنده صلیب نامنه، نصرانیت نامنه حرکت ایتدکلیرینی ادعا ایدرلر سه ده حقیقتده، اسلامق و روسلق منافعه چالیشیورلردی. بو صورتله، نصرانی ملت و دولتلر آره سنده منافع مادییه مستند اختلافلر، رقابتلر، منافرتلر چوغالمشدی. عالم اسلامک غرب اوردوسنک عمومی بر تعرضه اوغراماسنه بو رقابتلر مانع اولیوردی. شرق قریب و متوسطی، ۱۹ نجی عصر بونجه انگلیز روسدن، روس انگلیزدن قیصقانه رقدن محافظه ایتدیلر. هندده انگلیزلر، رقیب لری فرانسولری تماماً مغلوب

ایده رک موفق اولمشلر و مسأله یی بویله جه حل ایدیویرمشلردی ؛
 شرق قریب ومتوسطده نه انکلیر روسی، نه روس انکلیری تماماً
 یکه جک قوت کوستره میوردی . ایشته ، بو رقابت سایه سنده
 عالم اسلامک بر قسم مهمی ، مقام خلافت ایله برابر محافظه
 استقلال ایدوب طور مقده ایکن شرق قریب وقایعنه یکی بر
 عامل کلوب قاریشدی . حلیله اوغراشیلان «شرق مسأله سنه»
 یکی بر قوت علاوه اولونمش دیمکدی . بو قوت ، بو عامل
 براز اول بحث ایتدیکم یکی آلمانیا ایمپراطورلنی ، بویوک بر
 املاک ، اسکی روما - جرمن ایمپراطورلغک شوکت اصلیه سنی،
 زمانک احتیاجنه کوره احیا ایتک املنک احداث ایتدیکی غایت
 قوتلی ، بیسهارقلرک، مولتکه لرک، بویوک ویلهلملرک آلمانیا سی ایدی .
 اون طقوزنجی عصر میلادینک ربع اخیرینه طوغری،
 پروسیانک پارلاق موفقتیلرله ختام بولوب، آلمانیا ک اتحادینی
 انتاج ایدن محاربات عظیمه سندن صوکره درکه آلمانیا عالم سیا-
 سته غایت یوکسک بر موقع قزاندینی کبی اقتصادآده پک زیاده
 ترقی ایتمشدر . کنج آلمانیا ایمپراطورلنی زراعت وفلاحندن
 زیاده صنعته ، تجارت، کیمجیلکه تمایل ایتدی . مملکتده صنایع
 وتجارت ترقی ایتدیکه مصنوعاته شخرج ، اعمالا تخانه لره سپارش ،
 باقه لره ایش ، حاصلی فعالیت اقتصادییه ساحه وغدا بولق
 اقتضا ایدیوردی . لکن صنایع عظیمه وتجارت وسیعه جه آلمانلره
 سبقت ایتمش اولان اقوام غریبه ، کره ارضی آرله رنده کسوب بوله رک،
 کچه قالمش آلمانلره یارایه جق خوشجه بردنیا پارچه سی بر اقامشلردی .

کندیسی بوتون دنیانک صاحب مشروعی قیاس ایتمه
 آلیشمش انکلیز، قاردهش اوغلی آلمانک، کندیسی کبی دینج،
 فعال، جسور، صاعلام اشتہالی آلمانک، قوملق واورمانلری
 براقوب دکز و مستملکات ایشلرینه قاریشدیغنی کوریر کورمن
 خورداغمه یه باشلانمشدی. آفریقایی پارچالارکن، بوایکی اقربا،
 بر قاج دفعه یکدیگرینه صاعلام دیشلرینی کوستردیلر، اما
 صوکنندن ایصیریشمان او یوشدیلر. آلمان صنایع و تجارتنه
 آفریقا و آسترالیانک تقسیمندن قالمه آرتقلری یتشمیوردی؛
 باشقه ساحه لر آرا رکن تورکیه و بالخاصه آسیای عثمانی یه کوز صالدی.
 افندیلر،

آلمان پروغرامنک آسیای عثمانی یه دائر اصل ماده سی، آسیای
 عثمانی یی بر باشند دیگر باشنه قدر بر دمیر یول ایله دلوب کچرک،
 هندستان یارم آطه لر یله آوروپا آراسنی قاپایان بوصوم حائل قابل مرور
 برحاله قویمقدی. استانبول، ویانه، برلین و هامبورغی محیط هندی یه
 باغلا یه جق بو خط حدید، اناطولی، سوریه و عراق هنوز بکارت
 اولیه لری زائل اولما مش بر چوق منابع ثروتندن استفاده یه وساطت
 ایده جکدی. آلمانلر، شرق قریبده یالکز فعالیت اقتصادی
 ایله اکتفا ایده جکلر، حاکمیت سلطنت سنی یی متضرر ایتدکن
 ماعدا، سلطانک استقلالنی، دولت عثمانیه نک تمامیت ملکیه سنی
 محافظه و مدافعه ایله جکلردی.

آلمانلرک شرق پلاننک یالکز شو قسمی بیله انکلتره یی
 هوپلا تمه، قوشقولاندیرمه یه کافی ایدی. معلومدرکه بریتانیا
 امپراطورلغنک شوکت و عظمتی انحق هندستانده کی بر قاج یوز

میلیون ادم اوغلرینک ایلککرینی امکله یاشایه بیلور. بوسلطنت جهانشمولک توکمنز خزینه سی هندستاندر. هنده تقریبی محتمل اللری، ده اوزمانمادن قیروب آتمق، انکلیز سیاستک دساتیر اساسیه سندن در. انکلتزه حیاتیخس ودلربا هندی بر شرق پادشاهی قیصق انجلیغیه عالمدن صاقلار. هنده تقریب ایده جک یوللر، اغیاره قبالی بولمالیدر. انکلتزه نظرنده ممالک عثمانیه هندک قاپوسی، عثمانلی سلطانی ایسه هندک قاپوجیسیدر. انکلتزه اونی کندینه صادق بولندیرمق یاخود آناختاری کندی آینه آلمق ایستهر.

کنج وفعال آلمانیاک انکلیزلره تعرضی یالکز هنده، هند یولنه منحصر قالمور، آلمان صنایع و تجارتی، انکلیزلر ککنی کره ارضک هر طرفدن موفقیتله قوغیوردی. لکن آمانلر انکلیزلری سلطنت جهان سریرندن یوارلامق ایچون اشدید ضربه یی، اک جان آلاچق نقطه یه اورمق ایستیورلردی. آنا خطی بغداد دمیر یولی اولمق اوزره ممالک اسلامیه یی، مقام خلافت عظمایه باغلا یه رق خلیفه - سلطان اولان تورک خانی واسطه سیله اهالی مسلمه یی کندیلرینه جلب ایلیه جک کردی. آلمان رایلری شرق تجارتگاهلرینه نفوذ ایدرکن آلمان محبتی ده مسلمانلرک قلبه الهام اوانه جقدی. آلمان شرق پروغرامنک، بلکه اک مهم ماده می ایشه بوایدی. عالم اسلام عصر لردنبری او یودینی اصحاب کهنف او یقوسندن او یانوب اکتساب قوت ایلیه رک خلیفه سیله برابر آلمان قایزرینک دوستی اولورسه، خلافتک

یشیل بایراغی آچیلوب، آلمان و تورک اوردولری برلشیرسه، شرقدن
قرمزى چکرکه لری قوغمق ممکن اوله جقدی .

افدیله ،

شرق اوزرینه آلمان - انکلیز غوغاسی اولجه اقتصادی ،
مدنی باشلادی ؛ صوکره بوکون کوردیککنز کبی عسکری و مادی
برشکل آلدی . لکن شرقده حاکم اولمق ایسته یین ، نفوذ
یوروتن یالکزانکلیزلر دکلدی . عین درجه ده شرقک افندیسی
اوله یه نامزد بولونان برده روسیه واردی و اونک آرقه سنده ، قوتنک
آزلغندن ده اآز ادعا کار فرانسه کیوردی . اسلاو - جرمن
غوغای عصر دیدمسی ، شرق رقابتیله قیزیشمش و بوکا بناء ،
بیسماق ، ملتک ، مملکتک استقبالی اوزاقدن کورده رک ،
برلین ده روسلره استانبول و عراق یوللرینی قپامه یه چالیشانلر
آره سنده بولونمشدی . برلین قونفره سنده هنوز آلمانیاک
قدرت اقتصادی و سیاسی سی ، ۲۰ نجی عصر ابته الرنده کی مدهش
درجه یی بولمادینی جهته ، شرقی بالخاصه روسیه یه قارشى قپامه یه
چالیشیور و بو جهته بیسماق ، بیقونسفیلد و صولسبهری ایله
برابر چالیشیوردی . لکن آلمانلرک قوتی آرتدقجه ، شرق
وجهان سیاستلری توضح ایتدکجه انکلیزلرله ده شدتلی بو -
زوشدیله . انکلیزلر بوسفر فرانسلرل و روسلرله او یوشمه یه ،
برعصرلق دشمنلری روسلرله حتی بعض فدا کارلقلر کوستره رک
او یوشمه یه مجبوریت کوردیلر . بویه جه بوتون ۱۹ نجی عصری
طولدیران بالینا و آیی کورده شی یرینه زمانمزک روما و قارتاج

محاربه سی قائم اولیوردی. بونك نتیجه سی اوله رق اولاً فرانسه وانكلتره آره سنده ۱۹۰۴ده آفریقای اسلامینك تقسیمه مستند معاهده عقد اولندی و بوندن « قلی اتلوف » دنیلن انكلیز - فرانسز دوستانی طوغدی . صوكره فرانسه میانجیلکی ایله ۱۹۰۷ده آسیای متوسطك یعنی ایران ، افغان ، بلوچستانك تقسیمی سایه سنده انكلتره ایله روسیه باریشمش اولدی. بوندن ده « اتلوف مثلث » تولد ایتدی .

کوریل یورکه افدیله ر ، اتلاف مثلثك چنتوسی ، بواوچ دولتی بربرینه یاپشیدیران ماده التصاقیه ، پارچالانان اسلام وتورك مملکتلرینك قانیدر . اتلاف مثلثك غایه سی ایسه ، صوك تورك خاقانلغی ، مقام خلافتی حائز سلطنت اسلامیه پی ده پارچالایوب یر یوزندن قالدیر مق وبویله جه قونفرانس مزك ابتدا سندن اعتباراً ایضاحه چالیشدیغمز تورك واسلام دشمنی جریان تاریخلرینك نتیجه منطقیه سنه کلمکدی . لکن دیگر بر جریان تاریخی ده کورمشدك که اوده تورك - ماجار - جرمن ؛ خلافت وآلمانیا منافع مشترک لرندن تحصیل ایدیوردی . اسلاو - فرانسز - انكلیز اتلاف مثلثه قارشى ، طبیعی وتاریخی اسباب ایله دیگر بر اتلاف مثلث ده وجود بولمشدی که اوده آلمان - ماجار - عثمانلی اتلاف مثلیدی .

بو ایکی کتله - وقتك مساعده سز لکندن تفصیله کیره مه یورم - ۱۹نجی عصرک نهایتلرندن بری ، دیپلوماسی طریقله چارپشیدیلر . ره وال ملاقاتی ، ارنستال - ایزوولسکی دونه للوسی ، عثمانلی اختلالی ،

طرابلس غرب استیلاسی، صوگ بالقان محاربانی ده، ماهیت اصلیه لرینه
 باقیرسه کتله نك مصادماتندن باشقه برشی دکلدر .
 ائتلاف مثلث، دورلو واسطه لرله دولت عثمانیه نك ضعیف لئمه سنه
 چالیشه رق، قسماً ده موفق اولدق دن صوکره درکه آلمان
 ایمپراطور لقلری اوستنه آتلدی و بونکله حرب جهان باشلامش
 اولدی .

لکن افندیلر، خلافت مقامی، تورک ایمپراطور لئی مسئله نك
 ماهیت حقیقیه سنی بو محاربه نك ائک زیاده عالم اسلام و تورک لک
 اوزرینه قوبدیغنی پک ایی درک ایتدیکندن هان تاریخی موضعه
 قوشدی. آلمانلره معاونت ایلمک اوزره اوردولرینی حدوده
 سوق ایتدیکی کبی، معنوی سلاحنی ده قوللانلر ق جهاد اکبری
 اعلان ایله دی . دولت عثمانیه نك بو کون طوتدینی موضع
 تاریخچه خطاسزدر . یکرمنجی عصر میلادی ایتدالرنده
 پایلان خطالر، نهایت وضعیت حقیقیه نك تعیین ممکن قیلشمشدر .
 اوت، خطا لرنده « فضیلت تربیتکاریسی » واردر . شمیدیکی
 تورک، عرب، کورد و لازلرک، بوتون عثمانی و مسلمانلرک
 روس و انکلیزه قارشى قلنج حکمه لری، جغرافیانک، تاریخک
 اتوغرافیانک، آغا اوغلونک سودیکی بر تعبیری ایله مقدرات الیه نك
 الجا آتیدر .

افندیلر، بوجهان حربنده، بشریتک شمیدی قدر هیج
 کورمدیکی، طوفانلردن ده امدهش اولان بو هائله ده، بشریتک

افرادى، بىكلرجه سنهك تاريخلرينك مثلى صفتيله صحنه تاريخه
 چيقورلر. بوكونكى حربيه بوتون جهان، اوروپا، آسيا، آفريقا،
 حتى اوستراليا وامريكا اوقيانوسلريله برابر قاريشيور. بوكونكى
 حرب، اسطيرك حكايه ايتديكى، ديولر، آلهر حربندن دها
 بويوك، دها قورقنچ دها خارق العاده در. بو حرب، آپوقاليلرك،
 محمديه لرك درجه دهشت وعظمتنى تصويردن عاجز قالدقلى، آخر
 زمان حربى آكديور. بو حربده كوني و غير بشرى اسباب
 وسوائق ايله حقيقى موقعمهز كله من ضرورى ايدى، واوله اولدى.
 اقديلر، بوهنكامه ده موقع سياسى وعسكرىمى خطاسىز
 اولدينى كى، املمز ايدمه آلزده مجرد ومطلق حق نقطه نظرندن
 حقليدر. بن، اسلاملرك، عثمانيلرك بوندن دها حقلى برحرب
 ايتدكلىنى بيله ميورم. بز بو حربده بوتون محاربلك قبول
 وتعظيم ايتدكلى براساسى، مليتلك استقلال وحرىتنى، دينلرك
 استقلال وحرىتنى، يعنى يالكىز غصب وضبطه مستند فعلى
 وقايه قارشى، وجدان واساسات مطلقه نك مطالبى مدافعه
 ايديورز؛ بو مطلق مبدألرك قوه دن فعله چيقمه سنى استيور
 واونكچون قان دوكيورز. توركلرى، اسلاملىرى، كنديلرينك
 آرزوسى وجهله قورتارمق، ياشاتمق استيورز. خصمىمىز
 انكلىز مديران امورينك اعلان واونلره پيرو اوله رق فرانسىز
 وروسىلرك تكرر ايتدكلى مبدأ مليتك تحققي ايچون جان
 وياشله چاليشيورز.

حق ، افسدیلر ، غالب کلمکده تأخر ایدیه بیلیر ، لکن
 نهایت النهایه مطلقا غالبدر . بناءً علیه املزده محققاً غالب کله -
 جکز: حق یعنی الله بونی استیور .

افسدیلر ،

کچن قربان بایرامنده بر چوق قربانلر ویره رک، فکرک،
 بویوک املک ، نجات املنک احیاسنه کیریشدک . کچن قربان
 بایرامزله خلاص و نجات دوره سی باشلادی . بودوره اوزون
 سوره بیلیر ، قورقمایک ! بعض انککله ، حتی بعض فاصله لره
 بیله اوغرایه بیلیر ینه قورقمایک !.. چونکه اصلا، اصلا قطعی مو-
 فقیئتسز لکه دوچار اولماز . بزده باشقه مدنی قوملر کبی قربان
 سایه سنده نجاته اینانیورز ، نجاتمز محققدر .

او حالده افسدیلر ، بویوک کوچیمزک تاگردن آلدینی
 بویروغنی دیکلیه رک :

هابری ، بورویک ، مرنیت ، شرف ، شاه ؛
 اسکی ، یکی ، هر دمسعود نورکستانه ،
 بوتونه آسیا راستقبال هب سزک !..